

KÁRPÁTI LAPOK

A Magyarországi Kárpát Egyesület
hivatalos lapja

Internet: <http://www.karpategyesulet.hu>

A Kárpát-Koszorú Nemzetközi Túramozgalom

Bodzafordulótól a Borsai hágóig...

Az expedíció tagjai eddig gyalogoltak 567 km-t a Déli-, 430 km-t a Keleti-Kárpátokban és átléptek Romániából Ukrajnába az Északkeleti-Kárpátok tervezett útvonalára.

A gerinccsapat öt állandó tagjából eddig három róttá megszakítás nélkül a kilométereket, betűrendben: Mályi József, Mocsári László, Ratiu Krisztián. A sikeresen teljesített júniusi túraútvonalról Csima Mihály küldött rövid beszámolót.

Írásunk a 2. oldalon kezdődik.

Út az ismeretlenbe

Ahol csak az erdei vadak járnak. Egy rövid bükki fotóséta izgalmas története.

Cikkünk a 4. oldalon indul.

Kísért a múlt

Miben különböznek turistaságunk napjaink problémái a 75 évvel korábbtól? Kérem döntse el a Kedves Olvasó Dr. Zsembery Gyula változatlan tartalommal közreadott írása alapján, amely megjelent a Turisták Lapjában, a XLI. évfolyam 9–10. számában, 1929-ben.

A jövődő felé a 11. oldalon kezdődik.

Túraterv

Itt a nyári táborozások ideje. Kínálunkban gyalogos és evezős tábor egyaránt található. Talán még nem késő, lehet jelentkezni.

A táborozási ajánlatok mellett közreadjuk az őszi-téli programjainkat is. Remélhetően minél többen leszünk együtt a szervezett közös túráinkon.

Túraterv a 15. oldalon kezdődik.

Bodzafordulótól a Borsai hágóig...

Az elmúlt egy hónapban a Kárpát Koszorú Nemzetközi Túramozgalom csapata Bodzafordulótól eljutott a Borsai hágóig, megtéve ezalatt kb. 430 km-t.

A Kárpátok csodálatos tájait és növényeit ismerhettük meg. A természetjárók tudják, hogy az év minden szaka tartogat valami szépet, valami csodálmivalót az ember számára. De talán a tavasz az, ami leginkább elbűvöli az embert üde színével, a virágok kavalkádjával és bódító illatával.

Ilyen volt most utunk során a Kárpátokban a tavaszt jelentő júniusi hónap. A szigorúan elkülönített kaszálókon az ember nem tudta, hová lépjen, mert mindenütt csak virág, a hegyek oldala piroslott a virágzó rhododendron mezőktől. Egyszerűen nem lehetett betelni szépségükkel. Ezt látni kell!

Ehhez a szépséghez párosul az emberek kedvessége, vendégszeretete. Nem feledhető el a Csikmenasági kürtőskalács íze, a Borszéken főzött gulyásleves illata, a tábortüzek mellett kialakult éneklés hangulata, a tőlünk elköszönő emberek könnyes szeme.

Utunk során alkalmunk volt elcsodálkozni Pottyand községben azon a törpevízművön, amit pár lelkes és leleményes fiatal tervezett és épített meg, befogva egy bővízű forrást, hogy vezetékes vizet biztosítson az ott élő családoknak.

Tisztelegtünk az Árpád-vonal egy-egy szakaszát érintve az ott harcolt és elesett katonák emléke előtt a Kelemen-havasokban, a Borgói hegységben és a Radnai-havasokban. Ma nehezen elképzelhető az az erőfeszítés, amivel ezt a védelmi vonalat kiépítették a sziklás, meredek hegyoldalakon.

Szomorú látvánnyal is kellett találkozunk. Ilyenek voltak Borszék pusztuló villái, a Román Negaj kénbánya okozta óriási sérülése.

Borszék a háború előtt virágzó kisváros volt, szebbnél-szebb villákkal, sokan jártak ide pihenni, kihasználva a borvíz gyógyító hatását. A háború után a villák, a borvíz források elveszítették neveiket, s csak egyszerűen számot kaptak. Megérdemelné ez a város, hogy újra felfedezzék, hiszen borvize világhírű.

Próbára tette csapatunkat a Kelemen-havasok törpeborókás és törpecserje szakasza, ahol bőven volt részünk „akupunktúrás” kezelésben és „bozótharcban”. A Radnai-havasok is megleptek bennünket reggeli friss hóval, dermesztő hideggel és mindent beborító köddel, ami itt a magas hegyekben teljességgel természetes, csak számunkra kissé szokatlan.

Nagyon izgalmas volt a keskeny gerincélen végighaladni, a meredek „sziklalépcsőkön” leereszkedni a 20 kg-os hátizsákkal.

A túra nehézségei is hozzátartoznak ahhoz a sok élményhez, amit ezalatt a két hónap alatt átértünk, ahhoz a sok széphez, amit láthattunk.

A túra útvonala lassan átlépi a román-ukrán határt és Kárpátalján folytatódik tovább.

Csima Mihály
krónikás

Borsa, 2004. július 3.

Út az ismeretlenbe

A járt utat a járatlanért el ne hagyj – említi a népi bölcsesség. Azonban magam részéről szeretem a járatlan, helyesebben szólva a számomra fel nem fedezett, ismeretlen utakat. A célpont adott, keresem a hozzávezető, látványban gazdag tájakon keresztül vezető megközelítést. A látvány azért is fontos, hogy legyen mit lencsevégre kapnom, ha már magammal cipelem a közel 10 kg-os fotós felszerelést.

Így volt ez akkor is, amikor egy hirtelenjött ötlettől nekilódultam a Bükk hegység déli részének. A célpont az Őr-kő-ház volt, de olyan útvonalon elérve, hogy a délelőtti, enyhe oldalfényben pompázó Pes-kőről tudjak felvételt készíteni.

Autóbuszsal indultam Egerből Felsőtárkány templom megállójáig, majd gyalog balra a zöld szalagjelzést követve, – ami hamarosan egyesült a sárgával, gyorsan kiértem a lakott területről. Keresztül mentem egy szép virágos réten, majd a dózer utat követve egy eligazító táblához értem. Az mutatja, hogy ezen a ponton kettéválík a zöld és a sárga jelzés. Mivel zöld színű a tervezett nyomvonalam, ezért gondolkodás nélkül követtem a mutatott irányt. Ami a patak vonalán vezetett tovább, rövidnadrágban meglehetősen kellemetlen, sáros, csalános és egyéb lágyszárúakkal teli, kb. 600 m hossz. Meg is jegyeztem magamnak, ezen szakaszra legközelebb keresni fogok egy kerülőt. Innen túljutva egy újabb eligazító tábla jelzi, jó helyen járok. Ez a hely már ismerős volt az Eger Csillaga teljesítménytúra munkabejárása folytán. Csak akkor K-Ny irányba kereszteztem az utat, most pedig D-É a menetirány. Enyhe emelkedőn továbbmenve elértem Buger-rétet, ahol megpillantottam a csodálatos Pes-kő szikláit. Sajnos a változékony időjárás nem kedvez a fotózásnak, ennek ellenére készítettem néhány felvételt kedvenc bükki hegyem ezen, számomra eddig ismeretlen oldaláról.

A fényszegénység miatti bánatomat erdei szamócával sikerült enyhíteni. Kissé feljebb szarvasbogárral, cincérekkel találkoztam. Ez utóbbiak egy hatalmas tölgyfának a nedveit nyalogatták, ami sok más rovar is odavonzott. Érdekes volt látni, ahogy egy kicsi cincér izgatottan keresve helyét a fatörzsén, nagyra nőtt fajtársának hátra többször is felmászott, amit az szinte rezzenéstelenül elviselt.

Utamat bekerített tölgyerdő mellett folytattam tovább. Ott sok millió meg egy hernyó lakomázott a zöld levelekből, hangjuk az esőzésre emlékeztetett. Miközben rácsodálkozom a falatozókra hallom: „Nagy pusztítást végeztek erdeinkben ezek a kártevők. Nem lesz termés az idén.” – mondta a varróházi erdész, aki éppen terpszemlét tartott.

Rövid beszélgetést követően felgyorsítottam lépteim a kitűzött cél irányába. Elöttem van még a Sándor-hegy és az Oltár-kő közötti meredek út megtalálása. Sok időt töltöttem a nézelődéssel, most rá kell hajtanom, – gondoltam. Sietve elhaladtam a Nagy-verbérc mellett, majd a Király-szék érintésével a Sándor-hegy alján kiegyenesítve a hajtűkanyart, letértem a jelzett útról. Amit engedély nélkül nem lett volna szabad megtennem, mert az már a Nemzeti Park szigorúan védett területe. Mivel arra már hallottam a muflonok mekegését, a jó állatfelvétel reményében, nem teketőriáztam belépni a turizmus számára tiltott területre.

Óvatosan másztam az omladékos hegyoldalban egyre feljebb és feljebb. Majd egy kitaposott vadászösvényen haladtam és kiértem egy sziklaszirtre. Ezekon a köveken egyre veszélyesebb volt a mászás, mert a hátizsákom mellett, a vállamon átvett fotótáskám gyakran labilissá tette a mozgásomat. Egy nem várt kilengés utáni megkapaszkodás sikere, nyomban eszembe juttatta szerető családtagjaim intő szavát. Most már mindegy, itt vagyok a meredek sziklákon. Tovább kell mennem, pániknak nincs helye, mondogattam magamban és egyszer csak kb. 10 m-re előttem, rám csodálkozott egy hatalmas muflon kos. Pontosan olyan felvételi pózban, ahogy mindig is vágyakoztam rá. A mászás miatt elcsomagolt fotóapparátot gyorsan felszereltem és célzok. Talán jobban izgultam, mint néhány perccel előbb a sziklaszélén megcsúszásakor. Remegett az egész testem, vele együtt a nehéz optika is. Éles, berázásmentes felvétel készítése teljesen reménytelen. Miközben stabil kitámasztást kerestem a sziklafalon, a fotóalanyom egyszerűen odébbállt. Nem sietve, hanyatt-homlok menekülve, ahogyan a megijedt vadak szokták, csak úgy komótosan elballagott a következő sziklacsoport mögé. Szórakozik velem, talán vigyorgott is rajtam – gondoltam. Az eddigiéknél is óvatosabban követtem. Rátaláltam, de már ott a párja is. Ismét szemezőnk egymással. Miközben felvételre emeltem a kamerát, áldottam a szerencsém.

Részlet a Bükki-kövekből:

Sándor-hegy (870 m), Őr-kő (880 m), Oltár-kő (855 m), Hegyes-kő (792 m), Pes-kő (857 m)

Azonban korainak bizonyult az öröm, mert a jobb lábam alatt megmozdult egy tekintélyes kődarab. Ösztönösen kapaszkodó után nyúltam, miközben az aláhulló szikladarab keltette hatalmas zajra, a megriadt állatok szanaszét futottak.

Az elügyetlenkedett fotóshelyzet miatt azzal vigasztaltam magam, legalább lesz lehetőség az ismétlésre, mivel épségben megúsztam e kalandot. Nyomban el is határozom, hamarosan visszajövök ide, hiszen a készülő egyesületi falinaptárban igen jól mutatna egy szép állatfelvétel.

A muflonok útvonalán továbbmenve ráta-
láltam egy vízmosásra, ami a két hegy köz-
zötti felvezető, a szorult helyzetemből való
kivezető utat biztosította számomra. Rövid
kapaszkodás után emberi munka nyomai-
ra bukkantam. Egy szabályos kör alakú, már
régén elhagyott faszénégető-boksa marad-
ványa jelezte, közel a munkásház, az utam
eredeti célja. A sok kóborlás miatt igencsak
eltolódott az ebédidőm, mivel három órá-
val múlt dél, mikor a házhoz értem.

Mára elég a felfedezésből – mondtam
magamnak, és rövid pihenő után, az Őr-kő-
rét–Hegyeskő–Peskő-völgy–Hidegkúti-
völgy–Egeres-völgy ismert, piros jelzésű út-
vonalon visszagyalogoltam Felsőtárkányba,
majd autóbusszal lakhelyemre, Egerbe.

Az út az ismeretlenbe ismét jól sikerült. Már
tudom a következő utam célját és helyszí-
nét. Remélem majd arról is beszámolhat-
tok a Kedves Olvasóknak.

Nagy Péter

Kárpótlásul az elszalasztott muflonok helyett, egy
szarvas jól sikerült fotója

Műalkotás vagy láttelel?

Szenvedélyes fotósok néhány munkájának bemutatásán keresztül, ötleteket adunk fényképeink látványosabbá tételére. Tudvalevő, hogy a természet tág fogalom, fényképezőink a technikai felszereltségüknek és az érzelmi világuknak megfelelően specializálódtak. Emiatt igyekezni fogunk fotográfusaink lehető legszélesebb körét úgyünk számára megnyerni.

A természetjárók és szeretők nagy dilemmája, hogy a túráik során látott csodálatos tájakat, az átélt élményeket hogyan mutassák meg, mesélik el másoknak. A fényképezőgéppel végignyargalt útvonalon többnyire emlékképek születnek. Az album lapozgatásakor, esetleg a túrabeszámoló vetítésekor, a látvány csak a készítőjének jelent igazi örömet. A nézősereg gyakran unja, de udvariasságból nem kritizálja a sok semmitmondó felvételt, amit alkotója sokszor hosszas magyarázattal próbál „javítani”. Ez így együtt különösen borzasztó tud lenni.

Pedig nem szabad elhamarkodottan ítélni! A csoportos túrázásakor csak a vak szerencse segítheti a fotóst a műalkotás létrejöttében. Nincs mód a helyes fényviszonyok, az előnyös nézőpont, az optimális felvételi időpont kiválasztására, a megfelelő gyújtótávolságú optika, a felvételi szűrők tudatos alkalmazására, a kontraszt-terjedelem számolására stb., hiszen a csoporttal menni kell. A túravezetőt megelőzni nem szabad, elmaradni sem ajánlatos. Kevés vezető ill. túratárs értékeli a fotográfus időhúzó buzgóságát.

Mit lehet tenni a szokványos semmitmondó képek elkerülésére? – tehető fel a kérdés. Mindenek előtt el kell dönteni, mi legyen a fotós erőfeszítéseink célja. A családi emléktár bővítése, egyszerű útibeszámoló illusztrációja, diaporáma, esetleg megmérettetésre szánt fotóművészeti alkotás. Mind-mind fontos szempont.

A teljesség igénye nélkül, néhány egyszerű fotós trükk. Először is, az agyunkban megszületett látványhoz adjuk hozzá önmagunkat, a saját látásmódunkat. Alkalmazkodjunk a felvételi körülményekhez, a fantáziánknak teret engedve, tudatosan cselekedjünk. Aki egyszerű automata kamerával rendelkezik, az is sokat javíthat a felvételen, pl. a nézőpont szokványostól eltérő megválasztásával. Szabadban, napsütéskor fényképezünk a leggyakrabban, tehát van fény bőven, de ez tönkre is teheti a fénynyomatunkat. Mindig figyeljünk a főtémát megvilágító fény irányára és a vetett árnyékokra. Magas napállásnál szinte mindig előfordul, hogy a kép előterébe helyezett családtagjaink arcán mély árnyékok keletkeznek. E jelenség fokozódik a sildes sapkát vagy széles karimájú kalapot viselőknél. Használjunk valamilyen derítést, legegyszerűbben a fényképezőgépbe épített kisvakut, amely kb. 3 m-ig hatásos. Ezáltal egyszerűen elkerülhetőek a beégett szemek, arcok, ugyanakkor háttérben lévő hegyvonulat helyesen exponált lesz. Kevesebbet mutatva, többet láttathatunk. Ami nem olyan fontos, a zoom optikát használva vágjuk le a fölösleget. Ha gépünk nem rendelkezik azzal, menjünk a főtémához közelebb. A hagyományos gépi fotókidolgozás nem javít a képkivágáson, a kép kompozíciójának tudatos szerkesztése kizárólag rajtunk múlik. A digitális laborban szinte minden lehetséges, de a rosszul exponált, rosszul komponált, esetleg zajos képtől ne várjunk remekművet. Ráadásul még jelentős felárat kell fizetnünk a laboráns kétes kimenetelű beavatkozásáért.

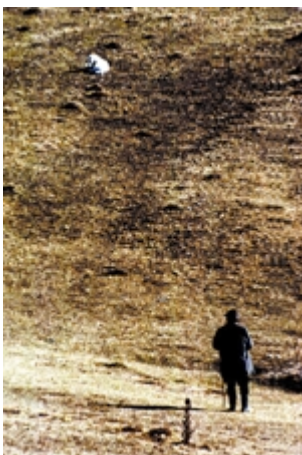
Természetesen az igényes amatőr, vagy a professzionális természetfotós indíttatása alapvetően különbözik az emlékképet készítőktől. Ők már tudatosan, előre felkészülten indulnak útnak. A közös túrázást inkább terepszemlének tartják, elsősorban az agyukkal fényképeznek. Majd a megfelelő időpontban és felszereléssel visszatérnek az adott helyszínre. De melyik az a vérbeli fotós, amelyik gépét hátrahagyva csak jegyzetelni képes egy gyönyörű táj láttán? Azt hiszem egyik sem. Ehelyett fotósunk – minden eshetőségre felkészülten, a túratársak után loholva, cipeli a nehéz felvételi szerszámaikat.

Nagy Péter

Fotográfusaink műhelytitkaiból

Fejér István

Egri lakhelyű, 65 éves fotóművész, a szó nemes értelmében jó ember. Tagja a Magyar Fotóművészek Szövetségének. Alkotó munkája során mindenhol az embert keresi és ábrázolja, így a természetben is. A fotótechnika számára csak eszköz a gondolatának kifejezésére. Napjainkban már a digitális technológiát alkalmazza, mégsem rabja géptípusnak, márkának, divatos kidolgozó eljárásoknak. A végtermék műalkotás, aminek utánozhatalan stílusa, „lelke” van.

Ispánovics József

Újvidéken lakó, 33 éves fotóművész. A Magyar Fotóművészek Világszövetségének alelnöke, a Magyar Szó fotóriportere autodidakta módon szerezte fotográfusi tudását. Legkedvesebb témái az ember formálta dolgok mellett a természet. Képzőművészeti alapokon indult sajátos látásmódjával átfogalmazza a természeti jelenségeket. Alkotó eszköze a hagyományos film forszírozott hívtástechnológiájára épülő digitális képmanipuláció. A hihetetlen élességű és kontrasztos képeket magas felbontású lézerlevilágítón állítja elő.

Kállay László

Egerben élő és dolgozó, 55 éves, főiskolai végzettségű mezőgazdász. Szabad idejében a természet járja és fényképez. Tagja a Heves Megyei Fotóklubnak és kb. 10 éve fő témája a természet ritkán látott pillanatai, elsősorban az állatok, növények, újabban a makrovilág körében. Sikerrel szerepel klub fotópályázatokon, ezidáig önálló országos tárlatainak száma 10. Mániákus Táttra jár, még a legmagasabb csúcsra is felcipelte a nehez fotóállványát.

„Felvételeimet analóg, negatív-pozitív módszerrel készítem. Céljaim közt szerepel a digitális technika alkalmazása, de csak az eredeti tartalom megváltoztatása nélkül.” – mondja, ami az alázatos természetfotósok iratlan törvénye.

Hiúz

„Félénk állat, igen nehéz fotózni. A felvétel Csorbató Déli részéhez közel készült. Munkámat a természetvédelmi terület munkatársa segítette. Kb. 20-30 m-ről lőttem egy 300 mm-es teleobjektívet használva, 100 ASA érzékenyséjű negatívra.”

Őszi szél

„Szerettem volna a szél mozgását megörökíteni, ami fotós eszközökkel meglehetősen nehéz. Ezért a montázs technikát alkalmaztam. Ami abból állt, hogy először a háttérrel, – majd vigyázva a fényekre, ugyanarra a kockára a falevelet fotóztam le.”

A jövő felé

Negyvenéves múltunk ünneplése alkalmával önként vetődik fel a kérdés, hogy mit hoznak, mit hozhatnak a jövő évtizedek?

Egyesületünk életének első éveiben hazánk földjének megismerése és megismertetése, a turistáskodásra alkalmas területek felkutatása és kirándulások vezetése volt főcélunk. A turistáskodásra való nevelést szolgálta a diákturistaság országos megszervezése, a Turisták Lapjának megindítása, a kalauzírás megkezdése, külön turistatérképek kiadásának kezdeményezése és a felolvasás sorozatok rendezése is. Meg is volt mindezek eredménye. Egyre többen és többen lettek a saját lábukon megállni tudó turisták, egymásután alakultak az új egyesületek és asztaltársaságok, új lapok keletkeztek, megalakult a Turista Szövetség is, sőt a turistáskodás addig még kevésbé divatos módjai is fellendültek: a sífutás, a vízi vándorlás, az éjjeli utak, a külön sziklamászás, a barlangkutatás a turistaság fájának erőteljes mellékágaivá nőttek meg! Az egyesület egyes osztályai és asztaltársaságai mind önállóbb életet kezdtek élni, maguk rendeztek kirándulásokat, sőt kebelükön belül is alakultak kisebb kiránduló társaságok, melyek saját ízlésüknek és képességeiknek megfelelő működést fejtettek ki.

A kalauzírás ma már jó üzletnek bizonyult. Menedékházaink örvendetesen szaporodnak. Útjelzéseink tökéletesednek. A kezdő turisták munkája napról-napra könnyebb lesz, már szinte az ad gondot, hogy az elhagyottabb erdők rajongói alig találjanak jelöletlen, csöndes, a kultúra nyomaitól mentes területeket. Jelenleg tehát az a helyzet, hogy a turistaság igen elterjedt, hogy nagy tömegek keresik szabad idejükben a szabad Természetben a pihenést, az üdülést, a mindennapi élet gondjaitól való szabadulást, az egészséges testmozgást, az egyoldalú, hétköznapi munkában elgyötört testük edzését és gyakorlását s ezzel Egyesületünk első célját – a szabadban való járás megkedveltetését és terjesztését – el is érte.

De vajon turistaság-e mindaz, amit művelünk?

Nem mindig!

Mert az egyszerű „*kirándulás*” és a „*turistaság*” között nagy a különbség!

Azzal ma már tisztában van a szabadba kijáró közönségünk nagy többsége, hogy a turistáskodás nem „kerülőút a kocsmába”, mind több és több turista tanyázik az erdei források mellett és mind kevesebben a falusi kocsmaokban. A kulacsokba bor helyett víz kerül, mind többen keresik fel térképpel kezükben a távolabbi, elhagyottabb vidékeket is és ez a kezdetleges „kiránduló” kor felfogásával szemben már lényeges haladás, – de még mindig nem elég. Mert különösen az egyesületeken kívülálló „kirándulók” nagy többsége még mindig elhagítja az égő cigarettáját és a zsíros papirosait, énekel, kurjongat az erdőben, könnyelműen bánik a tűzrakással, keresztülgázol új ültetéseken, réteken, tilos területeken, szóval kíméletlen mások jogaival szemben és így joggal felkölti a területtulajdonosok ellenszenvét. A többség most már jó és rossz időben is tekintélyes hosszúságú utakat jár be, de nem néz körül, nem lát meg semmit, nem használja ki az utat művelődésben való haladásra, szóval „*csakis a lábával jár*”. Hogy példát is mondjak. Ma már mesélik, hogy a dobogókői és klastrompusztai menedékházakban százával hálnak meg a turisták – de nagy többségük még nem látta a kovácpusztai templomromot, a klastromkutat Keresztnél, a római mérföldkövet Szántón vagy a dömösi romot. Sejtelmük sincs, milyen hegyeket látnak a Csupasz bércről, milyen fák találhatók a Dobogókő fennsíkján. A térkép alapján csak eltévedni tudnak, ködben, esőben egészen elvesztik a fejüket, éjjel még egyedül sohasem jártak, tervezett útjuk hosszát hozzávetőlegesen sem tudják előre kiszámítani, a térkép szintvonalait és határjelzéseit útnak nézik, szóval „*csukott szemmel járnak*”.

A turistáskodáshoz való kedv felköltése után tehát most a legközelebbi feladatunk az igazi turistává való nevelődés és nevelés volna.

Az igazi turistának nem csak gyors lábbal, hanem nyitott szemmel, magyar szívvel, józan ésszel is kell dolgoznia, a vad rohanás egyedüli élvezete helyébe az öntudatos, másokra is hasznos, fegyelmezett, mások érdekeit kímélő, úri modorú (nem csak ilyen ruhájú) turistáskodást kell kultiválnia.

Erre kell nevelni fiatalságunkat is! Ezért volna szükséges, ha nem csak központunk, hanem minden osztályunk és asztalunk mentől szorosabb kapcsolatot keresne a cserkészekkel és leventékkal, még ha az némi időbeli és anyagi áldozattal is jár és ha kirándulásaira minél sűrűbben elvinné fiatalabb hozzátartozóit, még ha az a tervezett út megrövidítését jelenti is.

A jövődő turistái a ma ifjúságából fognak kikerülni. De a cserkészlet és leventemozgalmak olyan megkötő erővel, akkora kezdeti energiával rendelkeznek és olyan sokoldalúan szórakoztatót és nevelőt nyújtanak az ifjúságnak, hogy a turistaságnak is fel kell vennie a harcot, ha az a szándéka, hogy az „öregcserkészek” és „*kiszolgált leventék*” megtalálják a turistamozgalomban mindazt, ami a cserkészletben vagy a leventéknél lebilincselően szép, nemes és követésre méltó volt.

Ezt pedig csupán erősebb és tudatosabb szervezettséggel, az eddiginél is nagyobb aktivitással és összetartással érhetjük el. Így többek között ajánlom a különleges célú (földrajzi, növénytani, térképolvató, útjelző, stb.) kirándulások rendezését megfelelő szakértő vezetőkkel. Az összes vezetőknél útjaikra jól fel kell készülniök, hogy ne csak „el ne tévedjenek”, hanem az idegenvezetők mintájára *mindent* elmagyarázzanak, amit csak lehet. Nagyon helyes volna, ha minden osztályunk területére minden évben egy-egy nagyobb, vándorgyűlésszerű országos tanulmányi kirándulást rendeznénk és az ilyen nagyobb összejöveteleken nem a felköszöntőkön, hanem a tudás és honismeret fejlesztésén volna a hangsúly, viszont minden osztály legalább évente egyszer rendezze a főváros környékére is *ilyen* tanulmányi látogatást.

A központ és a vidék szorosabb kapcsolata egyebütt is megteremné gyümölcseit. Felolvasásainkat szívesen megismételnénk a vidéki gócpontokban is, viszont vidéki hatóságaink idegenforgalmi szervei hozzásegíthetnék osztályainkat olyan új vetíthető anyaghoz, hogy a központban többit foglalkozhatnánk az ő területeikkel. Feltétlen korrekcióra szorul azon tény is, hogy ma több ezer tagú egyesületünk tagjai alig száz társukat ismerik, sokszor hiába keresnek nekik megfelelő társat egyes útjaikra — bárha megfelelő szervezet és összetartás mellett ekkora egyesületben az egységes munka áldásosabb eredményeit kellene élveznünk.

Itt az ideje, hogy más közérdekű céljaink érdekében is valamennyien jobban összefogjunk és ha az egyes osztályaink kevés segítséggel nagyot tudnak is alkotni (Mátra, Bükk új menedékházai), a központnak a vidéken tervezett alkotásaihoz (Bánkúti jubileumi menedékház) vagy központi vállalkozásaihoz (székház, turistamúzeum) legalább ott, ahol az nagyobb közvetlen anyagi megerőltetéssel nem jár (térképjavítások, felvilágosítások, közös kirándulások, Turisták Lapja stb.), mind az osztályok, mind az asztalok erőteljesebb támogatását kell kérnünk. A kezdeményezésben, reális tervek felvetésében, a haladás útjának kitzűzésében mindig elől leszünk, de kérjük, hogy megértve intenciókat, minden egyes tagtársunk is teljes turista önzetlenséggel és barátsággal mellettünk legyen!

Dr. Zsembery Gyula

Turisták Lapja XLI. évf. 1929. szeptember–október 9–10. szám

Hideghegyi jelentés

Az alábbi levelet Elnökünk, Dr. Jeszenszky Géza küldte az illetékeseknek. Reméljük, számunkra kedvező választ tudunk közölni a következő számunkban.

Állami Erdészeti Szolgálat Egri Igazgatósága
3300 Eger, Klapka u. 1/B.

Tisztelt Igazgatóság!

Hazánk legváltozatosabb síterepén, a börsönyi Nagy-Hideghegyen állandó panasz, hogy a meglévő két északi sípálya a közönség többsége számára túlságosan nehéz. A turistaház előtti déli sípálya könnyebb, ráadásul napos terep, de a jó tíz évvel ezelőtt azon felállított primitív sífelvonó időközben tönkrement, egyes részeit ismeretlen tettesek ellopták. 130 éve főnnálló Egyesületünk a turistaházakat működtető Siker 2000 Kft-vel egyetértésben kezdeményezte e fontos sportlétesítmény helyreállítását – a két éve ugyancsak ellopott északi hordozható felvonó megmaradt hajtóművének a felhasználásával. A Duna-Ipoly Nemzeti Park igazgatója 2004. június 25-i levelében egyetértett a tervezett helyreállítással. A kb. 250 m hosszú felvonó helyszíni vázlattervét mellékelem.

Kérem, hogy az 1996. évi Erdőtörvény 70., 71. és 82. § (1) paragrafusai alapján járuljanak hozzá a sífelvonó helyreállításához és erről tájékoztassák a Nemzeti Park Igazgatóságát is. Nagyon reméljük, hogy a társadalom jólétét és egészségét szolgáló létesítmény az idei síidényben már a sportolók rendelkezésére fog állni.

Egyben jelzem, hogy Egyesületünk – egri és miskolci tagszervezeteinkhez hasonlóan – kész Nagy-Hideghegy térségében önkéntes munkában gondoskodni a turistautak karbantartásáról és közreműködni az erdő tisztántartásában.

Közhasznú egyesületünk az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bek. d) pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesül.

Tisztelettel:

Jeszenszky Géza
elnök

Természetjáró Gyerekek Országos Találkozója

2004. június 26-30. között rendezték meg az idén a Természetjáró Gyerekek Országos Találkozóját (TEGYOT) Kazincbarcikán. Több száz a túrát, a túrázást szerető gyerekek versenyzik ilyenkor öt napon át. Az idén az ország minden részéből 250 résztvevő, 52 csapattal indult. Egyesületünk a Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium 4 csapatát támogatta. 26-án reggel indultunk mikrobusszal Egerből, amelyhez még utánfutót is kapcsoltunk, hogy elférjen a sok hálósák, polifom, sátor. Korán érkezünk, így válogathattunk a sátorhelyekben. Sajnos előző nap hatalmas vihar volt, így nagyon vizes, sáros volt a talaj. Már a megérkezés napján is volt megmértetés, mégpedig az éjszakai természetjáró verseny. Ennek az a

lényege, hogy a térképen megjelölt pontokat meghatározott idő alatti sorrendben kell felkeresni. A nehézséget az éjszakai körülmények jelentik. A második napon szükség volt a tájékozódási képességre, és a műveltségre is a városismereti számban. Bár Kazincbarcika nagyon fiatal város (50 éves), azért akad itt is látnivaló, hiszen a települést a szobrok városának is nevezik. Még két versenyszám maradt hátra, a nappali természetjáró, valamint az elméleti verseny. Mind a kettőn próbára teszik a versenyzők elméleti tudását biológiából, földrajzból, történelemből. A nappali versenyen tájfutó ismeretekre is szükség volt. A teljesítménytúra 20 km-es távja már nem hiányzott ugyan a lábakból, azonban a gyerekek itt is helytálltak. Csapatunk közül a nagycserkészek – az Egri Csillagok összetettben az országos 2., a Gubacsok a nappali tájékozódási versenyen 3. helyezett lett. Az újoncok is derekasan kiállták a próbát. S már most elhatároztuk, hogy jövőre Pécs-Abaligetén is ott leszünk, 2006-ban pedig pályázni fogunk a rendezési jogért.

Nagycserkészek csapata az országos összetett II. helyezés díjátadásán.

Szilágyi Szandra, Szabó Ágnes, Hoór Dorottya, Baita Viktória, Reszegi Bernadett

Köves Eszter
KEE

Túraterv

Augusztus

4–8. XIII. EKE vándortábor

Részletek : Erdélyi Gyopár 2004/2.sz.

Jelentkezés: lehetőleg drótpostán

Dr. Gereóffy Ferenc

535500 Gyergyószentmiklós,

Kossuth Lajos u. 77.

Tel: 00-40-744/392-523, 00-40-266/364-227

primadent@xnet.ro

Vadász Szatmári István

535500 Gyergyószentmiklós,

Bucsin negyed 23/A/4

Tel: 00-40-741/086-701, 00-40-266/364-701

huboka@kabelkon.ro

07–15. PKE Evezős vizitúra

Helyszín: Mosoni-Duna (Rajka–Győr, 110 km)

Gyülekezés: aug. 07. délután a Víg-zsilipnél a kempingben.

Hajóátvétel, indulás aug. 08. reggel.

Érkezés aug. 14. délután, Győr.

Hajóátadás aug. 15. délelőtt, hazautazás.

Szállás: sátortáborban

Felszerelés: hajót, hordót (30l. v. 60l.), vizeskanonát, evezőt, bográcsot biztosítunk, 500 Ft/beülő/nap.

Mentőmellény 200Ft/fő/nap.

A többi szükséges felszerelésről való gondoskodás egyéni feladat. Ajánlott útmutató a *Vándortáborozási kézikönyv*

Étkezés: egyénileg vagy közösen.

Utazás: a kiindulásihelyre és a megérkezési helyről egyénileg történik.

Jelentkezési határidő: 2004. július 01.

Információ, jelentkezés:

PKE, Domokos Attila, 30/487-8219,

MKE, Dr. Király Gabriella, 20/355-4421.

12–17. Tátra 2004, turisztikai tábor

Szállás: Tátralomnicon, a Hotel Tatranecken.

Költségek: 35.000 Ft.

Jelentkezés: KEE, Köves Gyula 20/ 326-4943.

26–29. Pádis–Erdélyi-Szigethegység

Táborozás a marosvásárhelyi EKE-sekkel.

Információ: Köves Gyula, 20/ 326-4943.

Szeptember

11. „Kohászok útja” 3. szakasz

Ózd–Hétesfő–Sátai őrház–Sáta–Csernelypatak völgye–Uppony–Lázbérci-tó–Dédestapolcsány

Táv: 25 km, szint: 600 m.

Találkozó: 7.30 Eger, Volán pu.

Túrávezető:

KEE, Bóta Attila, 20/965-1432.

18. Tekergések IV.

„Híres Heves megyeiek”

Eger–Egerbakta–Sirok–Recsk–Mátra-derecske (Kis János honvédtábornok)–Eger

Táv: 70 km

Találkozó: 9.00-kor Eger, Fekete Ló.

Túrávezető:

KEE, Bakos Csaba, 70/249-6854.

18. Börzsönyi túra

Nagymaros–Hegyestető–Vizesárok–Zebegény

Táv: 12 km, szint: 380 m.

Találkozó: 7 óra 30 perc után a Szobig közlekedő, Nyugati pályaudvarról induló vonat végén.

Indulás: 8.00 órakor.

Túrávezető:

MKE, Dr. Halkovics László, 1/217-3945.

25. Eger Csillaga teljesítmény-túra

Eger–Nagy-Eged–Várkút–Síkfőkút–Völgyfőház–Barát-rét–Leshely–Szarvaskő–Baktai-tavak–Eger

Táv: túra I. 23,5 km, szint: 500 m;

túra II. 52,5 km, szint: 1150 m.

Információ:

KEE, Köves Gyula, 20/326-4943.

Október

9. Gödöllői dombvidéki túra

Tölgyes – Bolnoka-erdő – Ürge-major – Pap-hegy – Isaszeg

Táv: 14 km, szint: 200 m.

Találkozó: Örs Vezér téren 7 óra után a HÉV végállomásánál.

Indulás: 7.30-kor, a gödöllői HÉV-vel Tölgyes megállóig.

Túravezető:

MKE, Dr. Halkovics László, 1/217-3945.

9. Lénárt János emlékverseny

Információ:

KEE, Köves Gyula, 20/326-4943.

10. „Bükki tanösvények” Rejtek

Rejtek–Csúnya-völgy–Hór-völgy–Ballavölgy–Répáshuta–Rejtek

Táv: 11 km, mi.:5 óra.

Találkozó: 6.50 Eger, Volán pu.

Túravezető:

KEE, Lukács László, 30/349-5682.

16. Kárpát-medencei találkozó, Szilvásvárad

Információ:

KEE, Köves Eszter, 20/397-3377.

30-31. Egyesületi kirándulás

„Nemzeti Parkjaink”

Információ:

KEE, Köves Gyula, 20/326-4943.

November

6. „Kohászok útja” 4. szakasz

Dédestapolcsány–Mályinka–Csondróvölgy–Szentlélek–Ómassa–Újmassa (őskohó)–Hámor (Kohász múzeum)–Puskaporos–Vadalmás–Nagyhegyes-kő–Fényeskő–Miskolc, Diósgyőri Acélmű

Táv: 30 km, szint: 700 m.

Találkozó: 8.30 Eger, Volán pu.

Túravezető:

KEE, Bóta Attila, 20/965-1432.

21. „Bükki földvárak”, Latorvár

Eger–Bükkszentkereszt–Lófő-tisztás–Bekénypusztá–Latorvár–Kács, (Vízimalom, Fürdő)–Kisfarkaskő, Barlangok– Nagyfarkaskő–Hideg-kúti rét–Cserépfalu

Táv: 24 km, szint: 70 m, mi.:7 óra.

Találkozó: 6.50 Eger, Volán pu.

Túravezető: KEE, Erdélyi László, 36/434-194.

December

4. „Találkozás a Mikulással”

Berva–Berva-tető–Leshely–Berva

Táv: 12 km, szint: 260 m, mi.: 3 óra.

Találkozó: 8.30 Eger, G.G. Színház.

Túravezető: KEE, Bónusz György, 20/935-4579.

Kárpátos Szilveszter

2004. december 29 – 2005.január 2.

A Hargita lábánál, Zetelakán

Jelentkezés: KEE, Köves Gyula, 20/ 326-4943.

Impresszum:

Magyarországi Kárpát Egyesület, <http://www.karpategyesulet.hu>

Szerkesztette: Nagy Péter, E-mail: peter.nagi@axelero.hu